

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-03-27 Nr. 429-88
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėjas su draudiku sudarė būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimas TIA Nr. (duomenys neskelbtini)), kuria draudiko parengtų Būsto draudimo taisyklių Nr. 067¹ (toliau – Taisyklės) pagrindu ir draudimo variantu „Maksimalus“ buvo apdraustas namų turtas gyvenamajame pastate, esančiame adresu: (duomenys neskelbtini), (toliau – draudimo sutartis). Draudimo laikotarpis – nuo 2025 m. vasario 16 d. iki 2026 m. vasario 15 d.

2025 m. lapkričio 7 d. pareiškėjas draudikui pateikė pranešimą apie apdraustam turtui padarytą žalą: „(duomenys neskelbtini), buvo pavogti mano, X. X., klausos aparatai“ (toliau – Įvykis).

Draudikas, siekdamas išsiaiškinti visas Įvykio aplinkybes, kreipėsi į Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Druskininkų policijos komisariatą (toliau – Druskininkų policijos komisariatas) dėl aplinkybių patikslinimo. Gautame atsakyme nurodyta, kad klausos aparatai buvo palikti chalato kišenėje, o vėliau minėto drabužio su klausos aparatais pareiškėjas neberado.

2025 m. lapkričio 12 d. draudikas, įvertinęs Įvykio aplinkybes, Įvykį pripažino nedraudžiamuoju, nes vagystė įvykdyta iš neužrakintų patalpų, nesant plėšimo fakto.

2025 m. lapkričio 28 d. pareiškėjas draudikui pateikė pretenziją, reikalaudamas iš naujo įvertinti Įvykį ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl Įvykio patirtus nuostolius.

2025 m. gruodžio 11 d. draudikas atsakė į pareiškėjo pretenziją, nurodydamas, kad Įvykio aplinkybės atitinka Taisyklėse įtvirtinto nedraudžiamojo Įvykio sąlygą ir draudimo išmoka negali būti mokama.

Draudikui pareiškėjo pretenzijos netenkinus, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą. Pareiškėjas kėlė reikalavimą įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl prarastų klausos aparatų patirtą žalą. Pareiškėjas nurodė, kad prarastų klausos aparatų vertė – 4 056 Eur.

Pareiškėjo teigimu, draudikas Įvykį pripažino nedraudžiamuoju, nenustatęs vagystės ar įsilaužimo požymių, tačiau neįvertino, kad dėl Įvykio pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 1 dalį², o pareiškėjui buvo suteiktas nukentėjusiojo statusas.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Jame draudikas pakartojo atsakyme į pareiškėjo pretenziją išdėstytus argumentus ir aplinkybes bei prašė pareiškėjo reikalavimą laikyti nepagrįstu.

Draudikas nurodė, kad Įvykis atitinka Taisyklėse įtvirtinto nedraudžiamojo Įvykio sąlygą, nes prarastas turtas buvo paliktas viešoje vietoje, neužrakintoje patalpoje, apiplėšimo faktas nepatvirtintas ir neįrodytas. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė, kad surinko pakankamai sprendimą pagrindžiančių duomenų ir pagrįstai Įvykį pripažino nedraudžiamuoju, todėl prašė

¹ 2021 m. kovo 30 d. redakcija, galioja nuo 2021 m. balandžio 16 d.

² Minėtas straipsnis reglamentuoja vagystę.

pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudiko sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti draudimo sutartyje įtvirtintas draudžiamųjų ir nedraudžiamųjų įvykių sąlygas bei administruojant žalą užfiksuotas įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar draudikas pagrįstai atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį). CK 6.38 straipsnyje įtvirtinti prievolių vykdymo principai įpareigoja sutarties šalis savo prievolės vykdyti sąžiningai, tinkamai, pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nėra – vadovaujantis protingumo kriterijais. Be to, kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką, draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas ir sąlygas. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose³.

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo rizikos laipsnį⁴.

Remiantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktu, draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškiny, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkančio įvykis, tačiau šalys yra susitarusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką⁵. Taigi draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamąjo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis)⁶.

Nagrinėjamu atveju draudimo sąlygas įtvirtinančiame draudimo liudijime nustatyta, kad

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

namų turtas gyvenamajame name apdraustas plačiausios apsaugos draudimo variantu „Maksimalus“. Taisyklių A III dalies 3 punkte nustatyta, kad „namų turtas yra draudžiamas laikinai jam esant už draudimo vietos ribų. Laikinas draudimas už draudimo vietos ribų – Jums ar Jūsų šeimos nariui priklausančių ir naudojamų namų turto daiktų (įskaitant nuomojamus) draudimas galioja ne tik draudimo liudijime nurodytoje draudimo vietoje, bet ir laikinai, ne ilgiau kaip 3 mėnesius (nuo daikto atsiradimo kitoje vietoje datos), už draudimo vietos ribų, pvz., parduotuvėje, viešbutyje ar viešojoje vietoje.“

Kartu šiame punkte nurodytos suteikiamos draudimo apsaugos ribos: „Esant laikinam draudimui už draudimo vietos ribų, draudimo apsauga vagystės su įsilaužimu, vandalizmo po įsilaužimo ir apiplėšimo nuostoliams galioja tuomet, jei apdrausti daiktai pavogti iš užrakintų patalpų arba sugadinti (sunaikinti) įsilaužus į užrakintą patalpą, arba nustatyta tvarka patvirtintas Jūsų ar Jūsų šeimos narių apiplėšimo faktas.“

Taisyklių A IV dalies 1.12 papunktyje aptarta plačiausios apsaugos draudimo rizika, pagal kurią apdrausto turto draudimo apsauga apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus nedraudžiamuosius įvykius, nurodytus Taisyklių A IV dalies 1.1–1.12 papunkčiuose ir bendrų nedraudžiamųjų įvykių sąraše (Taisyklių A IV dalies 4 punktas).

Taisyklių A IV dalies 1.12 papunkčio antrame stulpelyje įvardinti ir nedraudžiamieji įvykiai, dėl kurių žala neatlyginama. Vienas jų – žala, atsiradusi dėl turto pametimo, dingimo, prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo, grobimo, vagystės be įsilaužimo ar apiplėšimo požymių, sukčiavimo, t. y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu ir nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių įvykusio to turto dingimo.

Taigi, draudimo sutartimi draudikas įsipareigojo atlyginti apdrausto turto nuostolius, kurie atsirado dėl vagystės su įsilaužimu, vandalizmo po įsilaužimo ir apiplėšimo, jei apdrausti daiktai pavogti iš užrakintų patalpų arba sugadinti (sunaikinti) įsilaužus į užrakintą patalpą. Kita vertus, draudikas neįsipareigojo atlyginti nuostolių, kurie apdraustam turtui atsirado dėl daiktų pametimo, dingimo, vagystės be įsilaužimo ar apiplėšimo požymių.

Draudikas savo sprendimą pripažinti įvykį nedraudžiamuoju grindžia būtent A IV dalies 1.12 papunkčio antrame stulpelyje „Nedraudžiamieji įvykiai (neatlyginami nuostoliai)“ įtvirtinta nedraudžiamąjo įvykio sąlyga, nes žala pareiškėjo turtui atsirado dėl klausos aparatų vagystės be įsilaužimo ar apiplėšimo požymių.

Pagal Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalį, draudikas neturi teisės: 1) išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo; 2) atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos. Todėl, remiantis nurodytų teisės aktų nuostatomis ir vadovaujantis Draudimo įstatymo 98 straipsnio 7 dalyje įtvirtinta draudiko įrodinėjimo pareiga, darytina išvada, kad draudikas privalo įrodyti įstatymus ir draudimo sutarties sąlygas atitinkantį atsisakymo mokėti draudimo išmoką pagrindą.

Draudikas, siekdamas pagrįsti savo sprendimą, Lietuvos bankui pateikė Druskininkų policijos komisariato 2025 m. lapkričio 11 d. atsakymą, kuriame nurodytos aplinkybės: „Pranešame Jums, kad Alytaus apskr. VPK Druskininkų policijos komisariate Veiklos skyriuje atliekamas aplinkybių patikslinimas Nr. (duomenys neskelbtini), pagal LR BK 178 str. 1 d. (vagystė) ir LR BK 185 str. 1 d. (radinio pasisavinimas). 2025-11-03 į Alytaus apskr. VPK Druskininkų policijos komisariatą kreipėsi X. X. gim. (duomenys neskelbtini), gyv. (duomenys neskelbtini). Pareiškime X. X. nurodė, kad laikotarpyje nuo 2025-11-02 iki 2025-11-03 jis su savo šeimos nariais buvo apsistojęs (duomenys neskelbtini). 2025-11-02 apie 16 val. 30 min., jis vilkėdamas jam (duomenys neskelbtini) suteiktą chalata, į chalato kairę kišenę įsidėjo klausos aparatus (reikalingi turint klausos sutrikimą) ir minėtą chalata pasikabino prie atrakciono „Sūkurys“. Apie 18 val. grįžęs nuo nusileidimo kalnelių, minėto chalato su jame paliktais klausos aparatais, neberado. Šiuo metu, minėtas įvykio aplinkybių patikslinimas vis dar yra tiriamas, todėl asmuo ar asmenys galimai pagrobę ar pasisavinę X. X. priklausančius klausos aparatus, nustatinėjami.“

Taigi, Lietuvos bankui pateikti duomenys patvirtina draudiko nustatytas aplinkybes, kad pareiškėjas klausos aparatus buvo palikęs viešojo bendro naudojimo erdvėje, kur klausos aparatai buvo pavogti kartu su pačiu drabužiu.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko sprendimu, Lietuvos bankui pateikė Druskininkų policijos komisariato 2025 m. lapkričio 24 d. nutarimą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo pareiškėjas pripažintas nukentėjusiuoju dėl vagystės. Pareiškėjas laikėsi pozicijos, kad būtent

šių duomenų pagrindu draudikas privalėjo įvykį pripažinti draudžiamuoju ir atlyginti pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą.

Vertinant šiuos pareiškėjo argumentus, atkreiptinas dėmesys, kad draudikas iš esmės neginčija fakto, jog žala turtui atsirado dėl vagystės. Nepaisant to, priešingai, nei vertina pareiškėjas, draudimo sutartimi draudikas neįsipareigojo besąlygiškai atlyginti apdraustam turtui atsiradusių nuostolių dėl bet kokios vagystės. Kaip minėta, draudimo sutartimi draudikas įsipareigojo atlyginti apdrausto turto nuostolius, kurie atsirado dėl vagystės su įsilaužimu, vandalizmo po įsilaužimo ir apiplėšimo, jei apdrausti daiktai pavogti iš užrakintų patalpų arba sugadinti (sunaikinti) įsilaužus į užrakintą patalpą (Taisyklių A III dalies 3 punktas). Sutiktina su draudiko argumentu, kad pareiškėjas neįrodinėja ir neginčija, kad turtas buvo paliktas viešoje bendro naudojimo erdvėje, neužrakintoje patalpoje.

Nors pareiškėjas remiasi policijos komisariato sprendimu, atkreiptinas dėmesys, kad ikiteisminis tyrimas pradėtas pagal Baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 1 dalį, kuri reglamentuoja vagystę be papildomų nusikalstamą veiką kvalifikuojančių aplinkybių⁷, tokių kaip įsibrovimas į patalpą⁸.

Kaip minėta, draudikui kyla pareiga mokėti draudimo išmoką, kai įvykis atitinka draudžiamojo įvykio sąlygas ir neatitinka nedraudžiamojo įvykio sąlygų. Įvertinus pateiktus duomenis, darytina išvada, kad, nustatęs, jog įvykis atitinka draudimo sutartyje nustatytą nedraudžiamojo įvykio sąlygą, draudikas pagrįstai priėmė sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir nemokėti draudimo išmokos. Dėl šių priežasčių pareiškėjo reikalavimas pripažinti įvykį draudžiamuoju atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

⁷ Tas, kas pagrobė svetimą turtą, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.

⁸ Svetimo turto pagrobimas, įsibrovus į patalpą, reglamentuojamas Baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 3 dalyje.